

Haridus- ja noorsootöö (HNT) valdkonna töörühma 2025.a RE LR ettepanekutest tulenev TÖÖPLAAN 2024

TAUSTAKS:

- VV koalitsioonilepe 2023-2027: <https://valitsus.ee/valitsuse-eesmargid-ja-tegevused/valitsemise-alused/koalitsioonilepe-0#haridus>
- VV koalitsioonileping 2024-2027: [Koalitsioonilepe 2024-2027 | Eesti Vabariigi Valitsus](#)
- VV tegevuskava: (hetkel tegemisel)
- PGS: <https://www.riigiteataja.ee/akt/13332410?leiaKehitiv>
- Strateegilised alusdokumendid ja programmid: <https://www.hm.ee/ministeerium-uudised-ja-kontakt/ministeerium/strateegilised-alusdokumendid-ja-programmid> (Haridusvaldkonna arengukava 2021-35; Noortevaldkonna arengukava 2021; Haridus- ja noorteprogramm 2023-26)

HTM -

Noortevaldkonna_are

[Strateegilised alusdokumendid ja programmid | Haridus- ja Teadusministeerium \(hm.ee\)](#)

HTM - Haridus_ ja
noorteprogramm 202

[Strateegilised alusdokumendid ja programmid | Haridus- ja Teadusministeerium \(hm.ee\)](#)

HTM - Haridus- ja
noorteprogrammi lisa

[Strateegilised alusdokumendid ja programmid | Haridus- ja Teadusministeerium \(hm.ee\)](#)

HTM - Õpetajate
jarelkasvu_arnengusu

[jarelkasvu_arnengusuunad_aastani_2026_mai_2021.pdf \(hm.ee\)](#)

n r	Eesti Linnade ja Valdade Liidu ettepanekud ja selgitused	Töörühma läbirääkimised erinevate osapooltega, seisukoht/tulem	Ajaraam (kuu); täitmine
ELVLi prioriteedid:			
1.	Koolitoit - riigipoolse koolilõuna toetuse maksumuse suurendamine, täiendava toetuse maksmine lasteaiade laste toiduraha kompenseerimiseks Tervisliku koolilõuna toetuse suurendamine kuni kahele eurole. Seejuures kohelda õpilasi võrdsetel alustel ja ulatuses riigi üldhariduskoolidega (hetkel toetus 1,36 €) Antud ettepanek oli ELVL HNT töörühma ettepanek 2023.a RE läbirääkimisteks: Kasvav inflatsioon, sh toidukaupade hinnatõus ei võimalda kehtiva (alates 01.01.2018) ühe euro suuruse toetuse juures õpilase kohta ühes õppepäevas enam pakkuda kvaliteetset ja täisväärtuslikku koolilõunat. (Koolitoidu Liidu ettepanek ühe koolilõuna hind 1,5 eurot ja alla 100 õpilasega koolis 1,8 eurot) Siiani ei ole riik toetanud lasteaiade laste toitlustamist. Ettepanek on täiendava toetuse kehtestamine lasteaiade lastele toitlustuskulude katteks. Koolis – 1 euro asemel 2 eurot tähendab lisarahastuse vajadust 8,06 mln eurot (Tallinna näitel). Lasteaias võiks riigi toetus olla 2 eurot päevas lapse kohta. Sellest tulenevalt on rahastuse vajadus 6,3 mln eurot (Tallinna näitel).		September
2.	Lasteaiaõpetajate palgatoetuse arvestuse muutmine (oluline on tagada võrdsetel põhimõtetel toetus kõigile omavalitsustele) ja palgatoetuse suurendamine.		Koostöö rahanduse töörühmaga sügis
3.	Hajaasustusega omavalitsustele koolitranspordi kompenseerimine	Koostöös REMiga (võtta välja)	

4. Üldhariduskoolide pidamiseks antav toetus Kohaliku omavalitsusele antakse toetusfondist üldhariduskoolide pidamiseks toetust üldhariduskoolide õpetajate, direktorite ja õppealajuhatajate tööjõukuludeks ja täienduskoolituseks, õppekirjanduseks ja koolilõunaks. Tööjõukulude osas tõuseb määr õpetaja kohta igal aastal vastavalt riigi kehtestatud palga alammäärale. Ülejäänud kulude (direktorite ja õppealajuhatajate tööjõukulude toetus, täiendkoolitus, õppekirjandus, koolilõuna) toetused on fikseeritud kindla määraga ja kehtivad muutmata alates 2015. aastast. Direktorite ja õppealajuhatajate tööjõukulude toetuse määr on 92 eurot õpilase kohta. Õpetajate, direktorite ja õppealajuhatajate täienduskoolituse toetuse määr on 12 eurot õpilase kohta. Õppekirjanduse toetuse määr on 57 eurot õpilase kohta. Koolilõuna toetuse määr on alates 2018. aastast 175 eurot õpilase kohta. Alates 2015. aastast on toetatavad kulud pidevalt suurenenud tulenevalt nii majandus- kui ka tööjõukulude kasvust. Pideva hinnasurve tõttu püsib inflatsioon viimastel aastatel eriti kõrge ning teenuste ja toodete hinnad on alates 2021. aasta lõpust hüppeliselt kasvanud. Direktorite ja õppealajuhatajate tööjõukulud on kasvanud enam kui 2,5 korda ning kasvu mõjutab ka riigi poolt kehtestatud õpetajate palga alammäär (kasv 2023. aastal 23,8%). Koolituste, õppevahendite ja koolilõuna kulu on samuti suurenenud tulenevalt sisendite hindade olulisest kasvust. Aastate jooksul on ajaga kaasas käimiseks olnud vajadus kaasajastada õppematerjale ning selleks on näiteks suur vajadus soetada digiõppevaramut, mis on kulukas nii soetada kui ka sellega kaasnevad igakuised kasutustasud. Lisaks on 2024/2025. õppeaastast koolidel kohustus minna üle uuele riiklikule õppekavale, mis toob kaasa vajaduse olulises mahu õppematerjali uuendamiseks ja täiendavad kulud millega peab kohalik omavalitsus arvestama.	Koos rahanduse töörühmaga	Sügis
--	----------------------------------	--------------

Tagamaks õpilastele võimalikult täisväärtuslik ja tervislik koolilõuna on tungiv vajadus suurendada koolitoidu toetuse määra. Oluline on siinkohal märkida, et koolilõuna võib paraku paljudel lastel olla ainuke toidukord päevas süüa sooja toitu. Mistõttu on oluline, et see ka edaspidi tagataks.

Huvikoolide õpetajate palgatoetus

Riik kehtestab igal aastal üldhariduskoolide õpetajate palgamäära, mis on kasvanud järgmiselt:

Aasta	Palga alammäär	Kasv
2015	900	12,50
2016	958	6,44
2017	1 050	9,60
2018	1 150	9,52
2019	1 250	8,70
2020	1 315	5,20
2021	1 315	0,00
2022	1 412	7,38
2023	1 749	23,87
2024	1 803	3,09

Üldhariduskoolide palgamäär mõjutab otseselt huvikoolide õpetajate palgaootusi ning paneb sellega kohalikule omavalitsusele kohustuse tagada ka huvikoolide õpetajatele palgavahendid sarnases määras üldhariduskoolide õpetajatega.

Eriti tugevat mõju avaldas 2023. aasta palgamäära tõus, mis sattus majanduslikult keerulisele ajale, mil tõusid ka hüppeliselt energiakandjate hinnad ning laenu teenindamise kulud.

Eeltoodust tulenevalt kasutatakse kohalike ülesannete täitmiseks kavandatud vahendeid riiklike ülesannete ja kohustuste täitmiseks, seda enam et riik kehtestab teenustele aja jooksul suuremaid ja täiendavaid nõudeid ning samas nende täitmiseks antavad vahendid ei suurene samas määras ja mahus.

	Tuginedes eelnevale teeb Viimsi Vallavalitsus 2025. aasta riigieelarve läbirääkimisteks järgmised ettepanekud: 1. Suurendada üldhariduskoolide pidamiseks antavate toetuste määrasid vähemalt sellises mahus nagu on suurenenud vahepealsete aastatega teenuste osutamise maht ning haridusteenuste osutamiseks tehtavad kulud. 2. Kehtestada sarnaselt koolieelsete lasteasutuste õpetajate palgatoetusega huvikoolide õpetajate palgatoetus. 3. Siduda huvikoolide ja koolieelsete lasteasutuste palgatoetuse määr ja summa riikliku üldhariduskoolide palgamääraga samamoodi nagu on seotud toetuse saamise tingimused üldhariduskooli õpetaja palgamääraga.		
5.	Huvitegevuse ja huvihariduse toetus Suurendada huviharidus- ja tegevuse toetust (taastada kärbeta eelne maht) ja koolieelsete lasteasutuste õpetajate tööjõukulu toetust (samas mahus kui on kasvanud kooliõpetajate palga alammäär).		Sügis
6.	Õpetaja tööjõukulude toetuse lõtk/diferentseeritav osa tõsta 25%le Antud ettepanek oli ELVL HNT töörühma ettepanek 2023.a RE läbirääkimisteks. Põhjendus: Õpetajate töötasu kasvu ei tohi teha teiste haridustoetuste või tööjõukulude toetuse lõtku arvelt. Koolidel on kasvanud vajadus õpetajate täiendavateks lisatasudeks seoses suurenenud töökoormusega sh osalise distantsõppe ja/või hübriidõppe korraldamisega.		Sügis
7.	Haridustoetuse õiglane jaotus selliselt, et õpilaste arvu kasvuga kaasnevad täiendavad kulud nelja kalendrikuu osas (sept - dets) ei oleks KOV kanda		Sügis

	Lisatud Rae VV näide põhjenduseks, so koos õpilaste arvu kasvuga ja täiendava KOV kuluga (13.12.22) <table><tr><td></td><td></td><td>pearaha</td><td>õp.tööjõu kulu</td><td>juhtide palk</td><td>koolitus</td><td>õppevahe ndid</td><td>koolilõuna</td><td></td></tr><tr><td>aasta</td><td>õpilased</td><td>4 kuud sept.-dets</td><td>4 kuu summa</td><td>30,66667</td><td>4</td><td>19</td><td>75</td><td>kokku</td></tr><tr><td>2021</td><td>202</td><td>549</td><td>110 965</td><td>6 195</td><td>808</td><td>3 838</td><td>15 150</td><td>136 956</td></tr><tr><td>2022</td><td>144</td><td>590</td><td>84 912</td><td>4 416</td><td>576</td><td>2 736</td><td>10 800</td><td>103 440</td></tr></table>			pearaha	õp.tööjõu kulu	juhtide palk	koolitus	õppevahe ndid	koolilõuna		aasta	õpilased	4 kuud sept.-dets	4 kuu summa	30,66667	4	19	75	kokku	2021	202	549	110 965	6 195	808	3 838	15 150	136 956	2022	144	590	84 912	4 416	576	2 736	10 800	103 440		
		pearaha	õp.tööjõu kulu	juhtide palk	koolitus	õppevahe ndid	koolilõuna																																
aasta	õpilased	4 kuud sept.-dets	4 kuu summa	30,66667	4	19	75	kokku																															
2021	202	549	110 965	6 195	808	3 838	15 150	136 956																															
2022	144	590	84 912	4 416	576	2 736	10 800	103 440																															
8.	Tugevajavate laste ja õpilaste toetamine ning tugipersonali puudus; (Antud ettepanek oli ELVL HNT töörühma ettepanek 2023.a RE läbirääkimisteks. Põhjendus: - Pöörame jätkuvalt tähelepanu tugispetsialistide üldisele puudusele nii koolieelsetes lasteasutustes kui üldhariduskoolides. Peame vajalikuks õpetajate täiendkoolitust kaasava hariduse põhimõtete rakendamiseks ja ka tugispetsialistide ettevalmistust ülikoolides). - Tugevajavate õpilaste õpetaja tööjõukulu koefitsient tõhustatud toe korral - 2,5 ja eritoe korral koefitsient - 5. Põhjendus: eriõppe õpilaste väga erinev toe vajadus, mis ei võimalda klasside maksimaalset täituvust vastavalt hetkel kehtestatud piirmääradele.	Edasi tõsta järgmise aasta tööplaani	2025																																				
9.	Huvikoolide õpetajate palgatoetus, huvitegevuse- ja huvihariduse toetuse säilitamine Analoogselt lasteaedade õpetajate palgamäära toetusega riigi toetusfondist, vajavad kohalikud omavalitsused toetamist huvikoolide õpetajate palgamäära tõstmiseks võrdselt kooliõpetajatega. Eesmärgiks on tagada noortele oma huvidega tegelemiseks mitmekesised ja kättesaadavad võimalused. Paljude pere jaoks on huviringide osalustasu maksmine aina keerulisem. Oluline on luua tingimused, et noorte huviringides osalemise kättesaadavus ja võimalused ei kannataks. Toetame huvihariduse- ja huvitegevuse toetuse säilitamist vähemalt 2023. aasta tasemel.		Sügis																																				

10.	Haridustöötajate järelkasvu tagamine (sh eestikeelsele õppele ülemineku toetamine, abiõpetajate ametikohtade loomine, õpetajate keeleõppe (kaasaarvatud keelepraktika) rahastamine, õpetajate ja tugispetsialistide järelkasv Haridustöötajate järelkasvu tagamiseks on vaja oluliselt suurendada riikliku tellimust kõrgkoolidele, sh korraldada õpe selliselt, et õppijad saaks enam praktilist kogemust õpetajatööst. Oluline on suurendada ning avada mikrokraadi programme (nt eripedagoog, sotsiaalpedagoog, õpetamine multikultuurses keskkonnas, haridusdisain, muutuv õpikäsitus), et võimaldada täna töötavatele või muudel elualadel töötavatele pedagoogidele tasemeõpet. Täna on mikrokraadide programmid tasulised, pedagoogidele disainitud programme võiks pakkuda tasuta ja korraldada nii, et võimaldada õpetajatöö kõrvalt. Üks oluline motivatsioon uute pedagoogide järelkasvuks jääb palkade tõus. On oluline püstitada eesmärk saavutada õpetajate ja tugispetsialistide palgamäär, mis on 120% riigi keskmisest töötasust. 2023. aasta III kvartali keskmine töötasu Eestis oli 1812 eurot, ehk pedagoogide palgamääraks peaks olema 2174 eurot.		Sügis
11.	Juhtimiskulude komponendi kasv, seostamine õpetaja palgamääraga kasvuga. Alates 2016. aastast ei ole muutunud riigi toetusfondi juhtide tööjõukulude komponent, mis on 92 eurot õpilase kohta. Raske on alahinnata juhtide väärtust haridussüsteemi efektiivsuses. Alates 2016. aastast on õpetajate palgamäär tõusnud 88,2%, 958 eurolt 1803 eurole. Samas proportsioonis oleks võinud riigi toetusfondis tõusta ka juhtimiskulude komponent. 2024. aastal oleks see komponent võinud olla 173 eurot õpilase kohta.		Sügis
12.			

Lisaks teemad:

1. Hariduse pikk plaan
2. Koolivõrgu korrastamine

3. Keskhariduse vastutus
4. Koolitoit, koolitoidu teekaart – TAI, HTM, SOM, ELVL
5. KOV haridusjuhtide õppepäev Tartus(ELVL), Võrus (ELVL)
6. Erinevad küsitlused (ELVL)
7. Veebiseminarid KOV haridusjuhtidele /ELVL ja HTM
8. Koolikohustusliku ea tõstmine
9. Õpetaja karjääri- ja töötasumudel
10. Koolijuhi kompetentsi- ja karjäärimudel